

Tegenlicht in de klas

Vuil goud

Leeftijd: **16-18 jaar**
Niveau: VO bovenbouw

Samengevat

Goud is een kostbaar element. Daar zijn we heel zuinig op. Toch zit er goud in ons afval. Zo bevat een ton afgedankte mobieltjes, computers en ander elektronisch afval zestig keer zoveel goud als een ton gouderts dat we met veel moeite uit de grond halen. Het terugwinnen van het 'afvalgoud' is dan ook een lucratieve handel. Deze nieuwe wereldwijde recycling-industrie wordt ook wel Urban Mining genoemd. Het levert ons, maar ook ontwikkelingslanden, extra geld op en dat is mooi meegenomen.

Vakgebied

Economie en aardrijkskunde

Kernbegrippen

Duurzaamheid - recycling - grondstoffen - energiebronnen - milieuverontreiniging

Kerdoelen

EC/K/4.4
EC/K/5.1
EC/K/7.3

Verdieping

Deze video is onderdeel van de serie '[Tegenlicht in de klas](#)'. Op de site van Schooltv is meer te vinden over milieu en recycling. Bijvoorbeeld de video over '[De schone toekomst](#)'.

Antwoorden

1a In Nederland gebeurt het op een verantwoorde manier en in Ghana niet. **b** Veel afvalstoffen worden in Ghana gewoon in de natuur geloosd. **2a** Waardevolle metalen kunnen uit het afval worden gehaald. **b** Eigen antwoord **c** Wecycle wil dat elektrische apparaten en energiezuinige lampen (e-waste) worden gerecycled. Hierdoor zijn er minder grondstoffen uit de natuur nodig, want grondstoffen uit oude apparaten en kapotte spaarlampen worden hergebruikt. **3** Dit is voor hen de enige manier om geld te verdienen. **4** Door het afval om te zetten in warmte en dit te gebruiken voor de huizen in de buurt van de berg. **5** Het is goedkoper om het in Ghana te verwerken. **6** Eigen antwoord

in de klas

Kijkvragen

1 Ook in Ghana en in België worden de metalen uit telefoons gehaald, maar dat gebeurt niet op dezelfde manier.

a Welk groot verschil is er tussen beide landen als je kijkt naar de manier waarop grondstoffen worden gewonnen?

b Wat heeft dit verschil in winning voor een effect op het milieu?

2 Het gecoördineerd inleveren en verwerken van elektronisch afval kan de maatschappij ook geld opleveren.

a Leg dit uit.

b Zou jij je oude telefoon laten 'wecycle' door het in te leveren?

c Wat is wecycling? Gebruik voor je antwoord de website: www.wecycling.nl.

3 Ook kinderen werken in Ghana in de recycling-industrie. Geef een reden waarom kinderen in Ghana onder gevaarlijke omstandigheden toch de metalen uit de telefoons moeten halen.

4 Sinds 1950 hebben we 4000 afvalbergen gecreëerd waarin waardevolle metalen zitten verborgen. Welke oplossing wordt in de aflevering aangedragen om deze op te ruimen?

5 Geef een reden waarom telefoons uit Nederland en België naar Ghana gebracht worden om te worden ontmanteld en waarom gebeurt dat niet in een verwerkingsfabriek in België of Nederland?

Verdiepingsvraag

6 In Nederland liggen nog heel veel oude telefoons in de kast. Zet met je klas een actie op om deze telefoons op te halen. Breng ze uiteindelijk naar een plek waar het goed terecht komt. Op www.wecycling.nl zie je waar je de telefoons kan inleveren.

Hoeveel heeft deze actie jullie klas opgeleverd?